31/07/2024

Γάζα: Η Μονή Αγίου Ιλαρίωνος στα απειλούμενα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Στον κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς που βρίσκονται σε κίνδυνο ενέταξε η UNESCO τη Μονή Αγίου Ιλαρίωνος στη Γάζα, γνωστή και ως Μονή Tell Umm Amer, ως αποτέλεσμα των συνεχιζόμενων επιθέσεων του Ισραήλ στην περιοχή. Σύμφωνα με την απόφαση που ανακοινώθηκε κατά τη διάρκεια της 46ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO στο Νέο Δελχί της Ινδίας, το μοναστήρι θα θεωρείται απειλούμενο μέχρι την 1η Δεκεμβρίου 2025.

Αν και βρισκόταν στον προσωρινό κατάλογο Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Οργανισμού από το 2012, το καθεστώς του μοναστηριού ανανεώθηκε με διαδικασίες έκτακτης ανάγκης. Τον Δεκέμβριο του 2023, στη 18η σύνοδό της, η Διακυβερνητική Επιτροπή της UNESCO για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, είχε ήδη αποφασίσει σε περίπτωση ένοπλης σύγκρουσης να χορηγήσει

«προσωρινή ενισχυμένη προστασία» στο μοναστήρι βάσει της Σύμβασης της Χάγης του 1954 και του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της.

Σύμφωνα με τις αρχές της Γάζας, η Μονή Αγίου Ιλαρίωνος, που χρονολογείται από τον 4ο μ.Χ, είχε απόλυτη ανάγκη συντήρησης από το 2016. Οι τρέχουσες προσπάθειες συντήρησης γίνονται πιο δύσκολες εξαιτίας των συγκρούσεων στην περιοχή, καθώς και από τις ελλείψεις υλικών και εξοπλισμού που απαιτούνται για τις ανασκαφές.

«Αυτή η απόφαση αναγνωρίζει τόσο την αξία του μνημείου όσο και την ανάγκη προστασίας του από κινδύνους», αναφέρει σε ανακοίνωσή της η UNESCO, προσθέτοντας ότι ο οργανισμός *«εκφράζει βαθιά ανησυχία για τον αντίκτυπο των συνεχιζόμενων συγκρούσεων στην πολιτιστική κληρονομιά, ιδιαίτερα στη Λωρίδα της Γάζας»*.

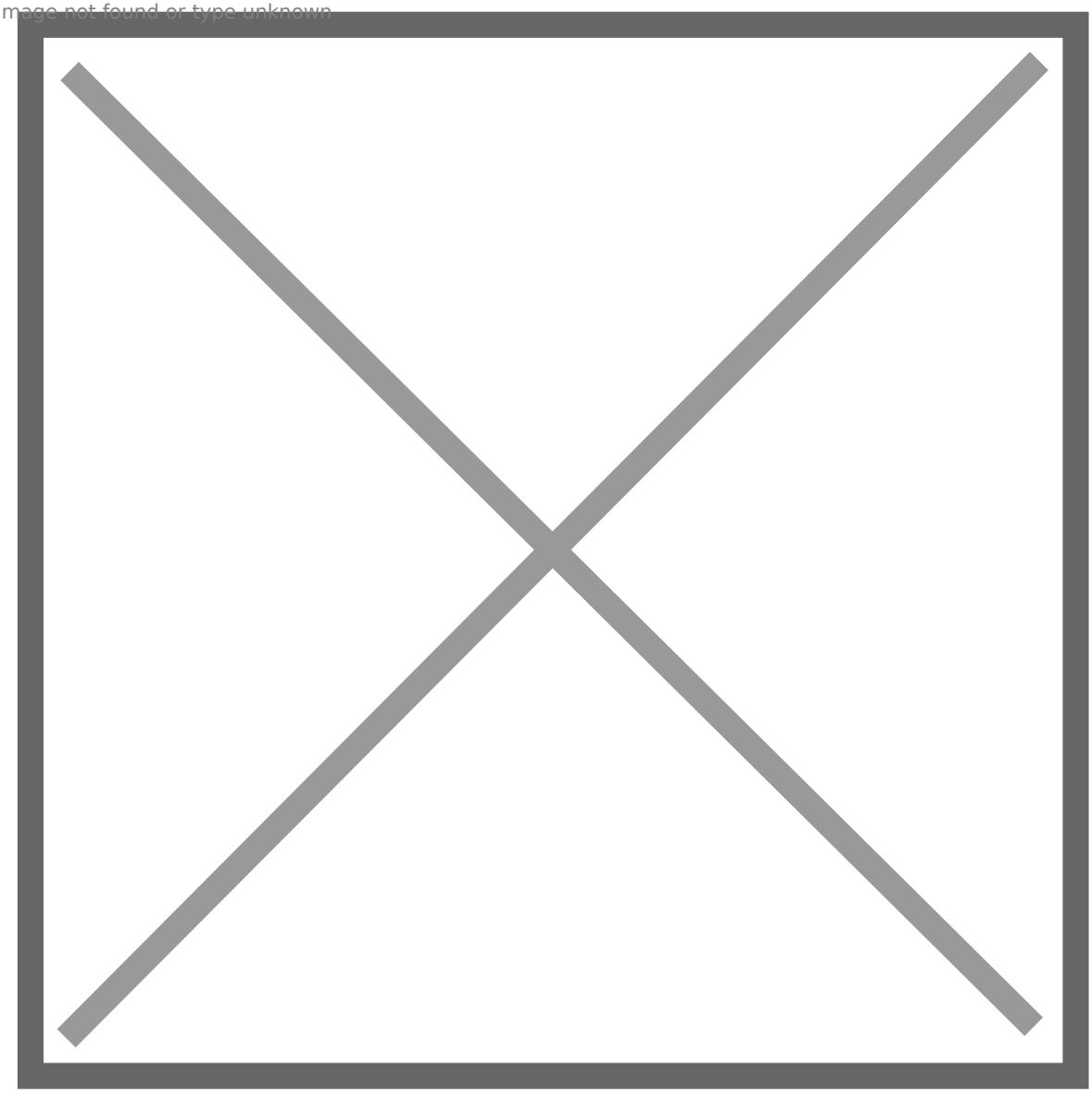
Παράλληλα *«ο οργανισμός καλεί όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να τηρούν αυστηρά το διεθνές δίκαιο, τονίζοντας ότι τα πολιτιστικά αγαθά δεν πρέπει να στοχοποιούνται ή να χρησιμοποιούνται για στρατιωτικούς σκοπούς, καθώς θεωρούνται μη στρατιωτικές υποδομές».*

Με την ένταξη στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς που βρίσκονται σε κίνδυνο της UNESCO, δίνεται στο Μοναστήρι η δυνατότητα για παροχή τεχνικής και οικονομικής στήριξης με σκοπό την εγγύηση της προστασίας του και, εάν είναι κριθεί απαραίτητο, την αποκατάστασή του.

Εκατοντάδες ιστορικοί θρησκευτικοί και αρχαιολογικοί χώροι, καθώς και μουσεία, λόγω των Ισραηλινών αεροπορικών επιδρομών.

Image not found or type unknown

Η πρώτη μοναστηριακή κοινότητα των Αγίων Τόπων

Τα ερείπια της Μονής του Αγίου Ιλαρίωνως/Tell Umm Amer βρίσκονται στους παράκτιους αμμόλοφους του Nuseirat. Πρόκειται για έναν από τα παλαιότερα μοναστηριακά συγκροτήματα στη Μέση Ανατολή, με έτος ίδρυσης από τον Άγιο Ιλαρίωνα τον 4ο αιώνα μ.Χ. Αρχικά κατοικούταν από ερημίτες μοναχούς, ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου εξελίχθηκε σε μια μεγάλη μοναστηριακή κοινότητα, η πρώτη στους Αγίους Τόπους, θέτοντας τις βάσεις για την εξάπλωση των μοναστικών πρακτικών στην περιοχή. Το μοναστήρι κατείχε στρατηγική θέση στο σταυροδρόμι σημαντικών εμπορικών και επικοινωνιακών οδών μεταξύ Ασίας και Αφρικής. Αυτή η προνομιακή θέση διευκόλυνε το ρόλο του ως κόμβου θρησκευτικών, πολιτιστικών και οικονομικών ανταλλαγών, αποτελώντας παράδειγμα της άνθησης των μοναστικών κέντρων της ερήμου κατά τη Βυζαντινή

Περίοδο.

Η Μονή του Αγίου Ιλαρίωνος διέθετε δύο εκκλησίες, αίθουσα βαπτίσεων, κοιμητήριο και δημόσιο νεκροταφείο, καθώς και αίθουσα εκδηλώσεων και τραπεζαρία. Αφότου υπέστη ζημιές, το μοναστήρι εγκαταλείφθηκε τελικά στις αρχές του 7ου αιώνα μ.Χ. και ανακαλύφθηκε αργότερα, εκ νέου, από τοπικούς αρχαιολόγους, το 1999. Έργα συντήρησης που ανέλαβαν το Ίδρυμα Aliph με έδρα την Ελβετία και το Βρετανικό Συμβούλιο συνέβαλαν στην προστασία και αποκατάσταση του χώρου.

Image not found or type unknown

